2025/1340

9.7.2025.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2025/1340

(2025. gada 8. jūlijs)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Kaboverdes bruņotos spēkus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības, kuras tiek veiktas kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Jūra pie Rietumāfrikas joprojām ir problemātiska – pirātisms, bruņota laupīšana jūrā, jūrnieku nolaupīšana, nelegāla, nereģistrēta un neregulēta (NNN) zveja, narkotisko vielu un ieroču kontrabanda un tirdzniecība, kā arī transnacionāla organizēta noziedzība ir liels un arvien pieaugošs drauds jūras drošībai. Tas ietekmē kuģošanas brīvību, apdraud nozīmīgākos tirdzniecības maršrutus, pakļauj riskam visa reģiona ilgtspējīgu attīstību un iedzīvotāju iztikas līdzekļus un noplicina vidi un biodaudzveidību.

(3) Kaboverde joprojām ir īpaši pakļauta dažādiem draudiem, tostarp jūras pirātismam, terorismam, narkotiku tirdzniecībai, cilvēku tirdzniecībai, kibernoziedzībai un NNN zvejai, jo valstij ir plaša ekskluzīvā ekonomikas zona un ģeostratēģiska atrašanās vieta Atlantijas okeāna krustcelēs, kas savieno Āfriku ar Eiropu un Ziemeļameriku un Dienvidameriku. Kaboverdes bruņoto spēku stiprināšana ir svarīgs elements, lai nodrošinātu un atbalstītu jūras drošības centienus Kaboverdē un Atlantijas okeāna un Gvinejas līča reģionos.

(4) Eiropas Savienības un Kaboverdes īpašās partnerības ietvaros rīkotajā trīspadsmitajā ministru sanāksmē, kas notika Briselē 2025. gada 31. janvārī, abi partneri atkārtoti apstiprināja apņemšanos stiprināt savstarpējo sadarbību drošības un stabilitātes pīlāra ietvaros, lai saskaņā ar Savienības integrēto pieeju definētu pastiprinātu drošības koncepciju.

(5) Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 10. martā saņēma Kaboverdes lūgumu Savienībai palīdzēt Kaboverdes bruņotajiem spēkiem iegādāties svarīgu ekipējumu un pakalpojumus, lai stiprinātu Kaboverdes krasta apsardzes spējas.

(6) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 izklāstītos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([2]), un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

(7) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Kaboverdei ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) stiprināt Savienības un Kaboverdes sadarbību drošības un aizsardzības jomā;

b) palīdzēt uzlabot Kaboverdes bruņoto spēku vispārējās drošības un aizsardzības spējas, lai aizsargātu Kaboverdes suverenitāti jūrā un uzlabotu reģionālo jūras drošību un tādējādi labāk aizsargātu jūras kuģus un resursus, piekrastes iedzīvotājus un viņu iztikas līdzekļus; un

c) stiprināt Kaboverdes potenciālu attiecībā uz tās dalību Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas operācijās un tās ieguldījumu kopīgās darbībās Jaundes struktūras ietvaros.

3. Lai sasniegtu 2. punktā izklāstītos mērķus, ar palīdzības pasākumu finansē šāda veida ekipējumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai, un šādus krājumus un pakalpojumus:

a) okeāna patruļkuģis; un

b) mācību kursi par pilotēšanas metodēm un/vai gaisa kuģu tehnisko apkopi.

Palīdzības pasākums finansē arī saistītos krājumus un pakalpojumus, tostarp vajadzības gadījumā tehnisko apmācību.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 48 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finanšu noteikumi

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 12 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas kā nosacījumu atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu ievēro šajā lēmumā noteiktās prasības un nosacījumus.

2. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Kaboverdes bruņotie spēki, kas saņem atbalstu saskaņā ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;

c) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) neviens saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtais aktīvs netiek nozaudēts vai nodots tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā izklāstītos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par to ieņēmumu un izdevumu izpildi, kurus finansē no EMM, un integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem saskaņā ar EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības veic Portugāles Republikas Valsts aizsardzības ministrija.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga to, kā saņēmējs ievēro 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par 3. pantā noteikto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp ar palīdzības pasākumu atbalstīto Kaboverdes bruņoto spēku izdarītus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus.

2. Ekipējuma un krājumu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) ziņošana – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par darbībām, kas veiktas ar palīdzības pasākuma ietvaros nodrošināto ekipējumu, krājumiem un pakalpojumiem un par noteiktu priekšmetu inventarizāciju līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2025. gada 8. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

S. LOSE